

послуг з реконструкції наявних будівель і споруд. Спостерігаються негативні демографічні і соціально-економічні тенденції: скорочення чисельності населення, зменшення кількості населення, зайнятого в господарському комплексі по всіх галузях економіки, скорочення доходів і збільшенні витрат споживачів, і т.ін.

Дослідження впливу галузевих факторів на інтеграційний процес, ступінь інвестиційної привабливості будівельного комплексу для іноземного інвестора свідчить про неефективні дії держави в області його підтримки і становлення, незважаючи на те, що потенціал розвитку досить значний.

Починаючи з 1995 року, перед українськими будівельними підприємствами й організаціями постали проблеми активізації робіт в області пошуку іноземних інвесторів, споживачів, ринків і формування нових умов для збуту товарів. Хоча дані проблеми і були частково вирішені на регіональному рівні, відсутність державної підтримки і дієвих регуляторних механізмів створили передумови для диспропорційних явищ в частині розподілу іноземних інвестиційних ресурсів.

Аналізуючи вплив факторів внутрішнього мікросередовища з погляду ефективності управління іноземними інвестиціями, підвищення ступеня конкурентоспроможності, можна зробити висновок про недостатність використання сучасних підходів до внутрішньофірмового управління іноземними інвестиціями в аналітичній, інформаційній, маркетинговій, організаційній, контрольній і управлінській сфері, що звужує можливості підприємств будівельного комплексу залучати додаткові іноземні інвестиції і ефективно інтегруватись до світового господарства. В основному це обумовлено недосконалим підходом до управління, що у різному ступені проявляється на підприємствах різних форм власності:.

Таким чином, проведений комплексний аналіз впливу факторів мега-, макро-, галузевого і мікрорівнів на ефективність інтеграції будівельного комплексу України до світового господарства свідчить про необхідність пошуку шляхів підвищення його інвестиційної привабливості як необхідної умови залучення іноземних інвестиційних ресурсів і інтеграційних зрушень у його функціонуванні.

ОРГАНІЗАЦІЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В БУДІВЕЛЬНОМУ КОМПЛЕКСІ УКРАЇНИ

*Торкатюк В.І., Р'ябев А.А., Ван Чжизян, Євтушенко М.В.,
Чен Хуайген, Харківська національна академія міського господарства*

Капітальне будівництво є однією з найважливіших галузей народного господарства, від якої залежить ефективність функціонування всієї системи господарювання в країні. Від розвитку будівництва залежать також вихід економіки держави з кризового стану й виведення її на світовий рівень. Як правило, основні інвестиції здійснюються в будівництво.

Як показує світовий досвід, розвинені країни велику частину валового національного продукту витрачають на розвиток і оновлення виробництва та капітальне будівництво (наприклад, останніми роками у США — 3 трлн дол.). В усіх країнах визначаються найважливіші напрями державних інвестицій та забезпечується їх державне фінансування. Це насамперед сільське господарство, видобуток золота, розвиток паливно-енергетичного комплексу та ін.

В Україні треба створити умови для реконструкції таких важливих для економіки народного господарства підприємств, як нафтопереробні та цукрові заводи, підприємства з переробки сільськогосподарської продукції та паливно-енергетичного комплексу. Цю проблему доцільно вирішувати із залученням іноземних інвестицій.

За рахунок залучення ресурсів приватного сектора необхідно запроваджувати та розвивати на акціонерній основі виробництво вантажних автомобілів різної вантажопідйомності та високоякісних будівельних матеріалів.

У капітальному будівництві існує комплекс питань, пов'язаних з корпоратизацією та приватизацією виробничих об'єднань. Заміна державної форми власності на акціонерну не сприятиме якісній зміні в діяльності підприємств, якщо не буде розроблено цілісної стратегії розвитку з чітко сформульованими цілями, структурованими за рівнем та сферами діяльності.

З урахуванням того, що кількість підприємств і організацій недержавної форми власності в економіці країни дедалі збільшуватиметься, колегія Держбуду України прийняла рішення про активізацію діяльності Комітету, пов'язаної з вирішенням проблем сприяння розвитку підприємництва в будівництві. Сподіватимемось, що воно стане відправною точкою тривалого та плідного співробітництва державних органів і підприємницьких структур у подоланні кризового стану в будівельному комплексі, стабілізації й нарощуванні виробництва, підвищенні конкурентоспроможності вітчизняного виробника.

Основні напрями розвитку підприємництва в будівельній діяльності

Поліпшення роботи будівельного комплексу насамперед нерозривно пов'язане з активізацією інвестиційної діяльності у країні. У межах здійснюваних урядом кроків щодо створення привабливого інвестиційного клімату в Україні Держбуд послідовно вживає заходів щодо нормативного врегулювання будівельної діяльності, спрощення й забезпечення прозорості ряду процедур на передпроектній стадії, усунення штучних перепон під час проектування та будівництва.

Так, істотним гальмом для інвестора донедавна була процедура затвердження інвестиційних програм і проектів, коли треба було окремо одержати висновки шести обов'язкових державних експертиз. Відсутність чіткої взаємодії експертних органів призводила до того, що процес експертизи тривав іноді півроку, а загальна вартість цих робіт досягала 40 % і більше вартості проектно-кошторисної документації.

Для виправлення такого становища Держбуд ініціював прийняття

відповідного Указу Президента України, а на його виконання — внесення необхідних змін і доповнень до Закону України "Про інвестиційну діяльність". Це дало змогу встановити норму, згідно з якою інвестор зобов'язаний отримати єдиний позитивний комплексний висновок усіх державних експертиз. При цьому він звертається лише до однієї інстанції — служби Укрінвестекспертизи, яка організовує підготовку й видавання комплексного висновку.

Іншим урядовим рішенням затверджено нове Положення про проведення торгів (тендерів) у будівництві. Застосування тендерних процедур є обов'язковим, якщо очікувана вартість будівництва або капітального ремонту об'єктів і споруд становить щонайменше 200 тис. грн. З метою підтримки вітчизняних підрядних організацій під час проведення тендерів передбачається застосування 15%-ї поправки до ціни виконання замовлення на користь українських претендентів.

Наступним важливим кроком щодо активізації інвестиційної діяльності має стати законодавче запровадження майнової відповідальності за порушення умов договору підряду на будівництво об'єктів і споруд. Відповідальність за недотримання умов контракту рівною мірою мають нести всі учасники інвестиційного процесу, включаючи державу. Проект такого закону було підготовлено і внесено до Верховної Ради України.

Триває робота над вирішенням ще одного гострого питання — узгодженості інтересів інвесторів і місцевих органів влади щодо розвитку соціальної та інженерно-транспортної інфраструктури населених пунктів, зокрема встановлення граничних розмірів пайових внесків інвесторів на зазначені цілі. У деяких регіонах розмір цих внесків досягає вартості самої будови, що аж ніяк не стимулює потенційних замовників до вкладення коштів.

LA GESTIONE DELLE POLITICHE URBANE SUL TERRITORIO. ESPERIENZE DI PIANIFICAZIONE STRATEGICA TERRITORIALE IN ITALIA

Shtompel N., Nazionale Accademia dell'Economia Comunale di Kharkov

L'urbanistica si esprime alle amministrazioni e alla collettività attraverso la produzione di *piani*. In Italia ad esempio sono il piano strategico e il Piano Regolatore Generale (il vecchio PRG prende oggi altre denominazioni a seconda delle diverse leggi regionali).

La pianificazione strategica non vuole essere una riproposizione della vecchia programmazione territoriale; in realtà, essa rappresenta il passaggio da una pianificazione finalizzata a raggiungere obiettivi predeterminati ed indirizzata ad un ambito esclusivamente territoriale, ad una pianificazione di tipo processuale, finalizzata alla definizione di visioni e strategie generali di sviluppo urbano, il cui